TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2007. gada 7. jūnijā *

Lieta C-76/06 P

par apelācijas sūdzību saskaņā ar Tiesas Statūtu 56. pantu,

ko 2006. gada 7. februārī iesniedza

Britannia Alloys & Chemicals Ltd, Greivsenda [*Gravesend*] (Apvienotā Karaliste), ko pārstāv S. Moblija [*S. Mobley*] un M. Komonss [*M. Commons*], *solicitors*,

prasītāja,

otrs lietas dalībnieks —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv F. Kastiljo de la Tore [*F. Castillo de la Torre*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē.

* Tiesvedības valoda — angļu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši E. Juhāss [*E. Juhász*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*] (referente), Dž. Arestis [*G. Arestis*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāts Ī. Bots [*Y. Bot*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2007. gada 1. martā,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Ar savu apelācijas sūdzību *Britannia Alloys & Chemicals Ltd* (turpmāk tekstā — "*Britannia*") prasa atcelt, pirmkārt, Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2005. gada 29. novembra spriedumu lietā T-33/02 *Britannia Alloys & Chemicals*/ Komisija (Krājums, II-4973. lpp., turpmāk tekstā — "pārsūdzētais spriedums"), ar kuru Pirmās instances tiesa noraidīja tās prasību par Komisijas 2001. gada 11. decembra Lēmumu 2003/437/EK attiecībā uz procedūru saskaņā ar EK līguma

81. pantu un EEZ nolīguma 53. pantu (Lieta COMP/E-1/37.027 — "Cinka fosfāts") (OV 2003, L 153, 1. lpp.; turpmāk tekstā — "apstrīdētais lēmums"), un, otrkārt, šī lēmuma 3. pantu tiktāl, ciktāl tas to skar.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 17

2 15. pantā Padomes 1962. gada 6. februāra Regulā Nr. 17 — Pirmā regula par Līguma [81.] un [82.] panta īstenošanu (OV 13, 204. lpp.) — paredzēts:

"1. Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām soda naudas [naudas sodus] 100 līdz 5000 norēķina vienību apmērā, ja tie ar nodomu vai nolaidības dēļ:

[..]

b) sniedz nepatiesu informāciju, atbildot uz pieprasījumu, kas izteikts saskaņā ar 11. panta 3. vai 5. punktu [..]

[..]

2. Komisija ar lēmumu var uzlikt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām soda naudas [naudas sodu] 1000 līdz 1 000 000 norēķinu vienību vai lielākā apmērā, bet nepārsniedzot 10 % no katra pārkāpēja uzņēmuma iepriekšējā finanšu gada apgrozījuma, ja tie ar nodomu vai nolaidības dēļ:

a) pārkāpj Līguma [81.] panta 1. punktu vai [82.] pantu [..]

[..]

Nosakot soda naudas [naudas soda] apmēru, ņem vērā gan pārkāpuma smagumu, gan tā ilgumu.

[..]"

Pamatnostādnes

3 Preambulā Komisijas paziņojumam ar nosaukumu "Pamatnostādnes sodanaudas [naudas soda] noteikšanai, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu un EOTK līguma 65. panta 5. punktu" (OV 1998, C 9, 3. lpp.; turpmāk tekstā — "pamatnostādnes"), noteikts:

"Turpmāk izklāstītie principi nodrošina Komisijas lēmumu pārredzamību un objektivitāti gan no uzņēmumu, gan no Eiropas Kopienu Tiesas viedokļa, vienlaicīgi

nostiprinot Komisijai piešķirto diskrecionāro varu, kas noteikta saskaņā ar attiecīgiem tiesību aktiem, noteikt sodanaudu [naudas sodu] līdz 10 % apmērā no uzņēmuma kopējā apgrozījuma. Šī vara jāīsteno ar saskaņotas un nediskriminējošas politikas palīdzību, kura atbilst mērķiem, kas izvirzīti, lai sodītu par konkurences noteikumu pārkāpumiem.

Jaunā metodoloģija, ko piemēro sodanaudas [naudas soda] apmēra noteikšanai, atbilst turpmāk minētajiem noteikumiem, nosakot vispirms pamatapmēru, ko palielina, ņemot vērā atbildību pastiprinošus apstākļus, vai samazina, ņemot vērā atbildību mīkstinošus apstākļus."

Prāvas rašanās fakti

4 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 1.–10. punktā kopsavilkumu tās izskatāmās prāvas rašanās faktiem sniegusi šādi:

"1. *Britannia* [..], sabiedrība, kas nodibināta atbilstoši Anglijas tiesībām, ir *M. I. M. Holdings Ltd* (turpmāk tekstā — "*MIM*") — sabiedrības, kas ir nodibināta saskaņā ar Austrālijas tiesībām, — meitas sabiedrība. 1993. gada oktobrī *Pasminco Europe* (*ISC Alloys*) *Ltd* pārdeva savus darījumus cinka nozarē sabiedrībai *MIM*, kas tos nodeva *Britannia*. Šis uzņēmums ražoja un pārdeva preces uz cinka bāzes, tajā skaitā cinka fosfātu. 1997. gada martā *Trident Alloys Ltd* (turpmāk tekstā — "*Trident*"), patstāvīga sabiedrība, kuru nodibināja

Britannia vadība, pārpirka *Britannia* darījumus cinka nozarē par 14 359 072 sterliņu mārciņām (GBP). Šī sabiedrība joprojām pastāv kā *MIM* meitas sabiedrība, bet tā ir izbeigusi jebkādu uzņēmējdarbību un tai līdz ar to vairs nav nekāda apgrozījuma.

2. Kaut arī to ķīmiskās formulas var nedaudz atšķirties, cinka ortofosfāti ir homogēns ķīmisks produkts ar vispārēju nosaukumu "cinka fosfāts". Cinka fosfāts, ko iegūst no cinka oksīda un fosforskābes, tiek bieži izmantots krāsu ražošanā kā neorganisks pretrūsas pigments. Tas tiek laists tirgū vai nu kā standarta cinka fosfāts, vai kā modificēts vai "aktivēts" cinka fosfāts.

3. 2001. gadā lielākā daļa pasaules cinka fosfāta tirgus piederēja šādiem pieciem cinka ražotājiem Eiropā: *Dr. Hans Heubach GmbH & Co. KG* (turpmāk tekstā — "*Heubach*"), *James M. Brown Ltd* (turpmāk tekstā — "*James Brown*"), *Société nouvelle des couleurs zinciques SA* (turpmāk tekstā — "*SNCZ*"), *Trident* (agrāk — *Britannia*) un *Union Pigments AS* (agrāk — *Waardals AS*) (turpmāk tekstā — "*Union Pigments*").

4. 1998. gada 13. un 14. maijā Komisija vienlaikus un bez brīdinājuma uzsāka pārbaudes *Heubach*, *SNCZ* un *Trident* telpās saskaņā ar 14. panta 2. punktu [..] Regulā Nr. 17 [..].

5. 2001. gada 11. decembrī Komisija pieņēma [apstrīdēto] lēmumu. Saistībā ar šo spriedumu tika ņemts vērā lēmums, kas paziņots attiecīgajiem uzņēmumiem un kas ir pievienots prasības pieteikumam [..].

6. [Apstrīdētajā] lēmumā Komisija norādījusi, ka laikposmā no 1994. gada 24. marta līdz 1998. gada 13. maijam starp *Britannia* (no 1997. gada 15. marta — *Trident*), *Heubach*, *James Brown*, *SNCZ* un *Union Pigments* bija noslēgta aizliegta vienošanās. Šī vienošanās attiecās tikai uz standarta cinka fosfātu. Vispirms aizliegtās vienošanās dalībnieki īstenoja vienošanos par tirgus sadali ar ražotāju pārdošanas kvotām. Otrkārt, katrā sapulcē tie noteica "zemākās" vai "ieteicamās" cenas un tās kopumā arī ievēroja. Treškārt, pastāvēja arī zināma klientu sadale.

7. [Apstrīdētā] lēmuma rezolutīvā daļa ir šāda:

"*1. pants*

Britannia [..], *Heubach* [..], *James* [..] *Brown*, [*SNCZ*], *Trident* [..] un [*Union Pigments*] ir pārkāpušas Līguma 81. panta 1. punkta un EEZ līguma 53. panta 1. punkta noteikumus, esot ilgstošas vienošanās dalībnieki un/vai piedaloties saskaņotās darbībās cinka fosfāta nozarē.

Pārkāpuma ilgums ir šāds:

[..]

b) attiecībā uz *Britannia* [..]: no 1994. gada 24. marta līdz 1997. gada 15. martam.

[..]

3. pants

Par 1. pantā minēto pārkāpumu uzliek šādus naudas sodus:

a) *Britannia* [..]: 3,37 miljoni EUR;

b) [..] *Heubach* [..]: 3,78 miljoni EUR;

c) *James* [..] *Brown* [..]: EUR 940 000;

d) [*SNCZ*]: 1,53 miljoni EUR;

e) *Trident* [..]: 1,98 miljoni EUR;

f) [*Union Pigments*]: EUR 350 000.

[..]"

8. Naudas sodu apmēra aprēķināšanai Komisija izmantoja metodi, kas ir izklāstīta Pamatnostādnēs, [..] un 1996. gada 18. jūlija Paziņojumu par naudas sodu neuzlikšanu vai to apmēra samazināšanu lietās, kas skar aizliegtās vienošanās (OV 1996, C 207, 4. lpp.; turpmāk tekstā — "Paziņojums par sadarbību").

9. Vispirms Komisija atzina, ka [naudas soda] pamatsumma, kas ir piemērojama prasītājai, ir 3,75 miljoni EUR ([Apstrīdētā] lēmuma [motīvu daļas] 313. [apsvērums]). Tālāk tā atgādināja naudas soda maksimālo apmēru, ko saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu var piemērot katram attiecīgajam uzņēmumam. Lai noteiktu šajā normā paredzēto maksimālo 10 % apmēru no apgrozījuma, kas ir realizēts iepriekšējā finanšu gadā, Komisija attiecībā uz prasītāju "ņēma vērā kopējo apgrozījumu finanšu gadā, kāds tai bija 1996. gada 30. jūnijā, kas ir visjaunākā pieejamā apgrozījuma summa, kas atbilst parastam uzņēmējdarbības gadam" ([..] 345. [apsvērums]). Tā kā šī apgrozījuma summa bija 55,7 miljoni EUR (50. [apsvērums]), maksimālais naudas soda apmērs tika noteikts apmēram 5,5 miljonu EUR apmērā. Tā kā naudas soda apmērs pirms paziņojuma par sadarbību piemērošanas bija mazāks par šo maksimālo summu, Komisija to nesamazināja.

10. Visbeidzot, Komisija piemēroja prasītājai 10 % samazinājumu saskaņā ar Paziņojumu par sadarbību (366. [apsvērums]). Tādējādi prasītajai uzliktā naudas soda galīgais apmērs bija 3,37 miljoni EUR (370. [apsvērums])."

Tiesvedība Pirmās instances tiesā un pārsūdzētais spriedums

5 Ar 2002. gada 21. februārī Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegto prasības pieteikumu *Britannia* cēla prasību par apstrīdētā lēmuma daļēju atcelšanu un, pakārtoti, par naudas soda summas, kas noteikta ar šo lēmumu, samazinājumu.

6 Ar pārsūdzēto spriedumu Pirmās instances tiesa noraidīja prasību.

Lietas dalībnieku prasījumi apelācijā

7 Ar savu apelācijas sūdzību *Britannia* lūdz Tiesu:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu, ciktāl ar to noraidīta tās prasība;

— atcelt apstrīdētā lēmuma 3. pantu, ciktāl lēmums attiecas uz apelācijas iesniedzēju;

— pakārtoti, grozīt 3. pantu, ciktāl tas attiecas uz apelācijas iesniedzēju, lai atceltu vai būtiski samazinātu tai piemērotā naudas soda summu;

— arī pakārtoti, nosūtīt lietu Pirmās instances tiesai, lai tā pasludina nolēmumu saskaņā ar Tiesas spriedumā izvērtētajiem tiesību jautājumiem;

— katrā ziņā piespriest Komisijai segt savus tiesāšanās izdevumus, kā arī atlīdzināt *Britannia* tiesāšanās izdevumus, kas saistīti gan ar tiesvedību pirmajā instancē, gan apelācijas instancē.

8 Komisija lūdz Tiesu:

— daļēji noraidīt apelācijas sūdzību kā nepieņemamu; pakārtoti noraidīt to kā nepamatotu;

— piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelāciju

9 Savu prasījumu pamatojumam *Britannia* norāda būtībā uz trīs pamatiem par attiecīgi Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pārkāpumu, par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu un tiesiskās noteiktības [tiesiskās drošības] principa pārkāpumu.

Par pirmo pamatu — par Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pārkāpumu

Lietas dalībnieku argumenti

10 Ar pirmo pamatu *Britannia* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka, lai noteiktu naudas soda summu, Komisija

pareizi piemēroja maksimālo 10 % apmēru šīs sabiedrības īstenotajam apgrozījumam finanšu gadā, kas beidzās 1996. gada 30. jūnijā, nevis apgrozījumam iepriekšējā gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas.

11 *Britannia* uzsver, ka sakarā ar to, ka tai nebija apgrozījuma finanšu gadā tieši pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, Komisija tai varēja vienīgi uzlikt naudas sodu no 1000 līdz 1 000 000 *euro*. Līdz ar to Pirmās instances tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka Komisijai nebija jāatsaucas uz apgrozījumu finanšu gadā, kas beidzās 2001. gada 30. jūnijā.

12 *Britannia* uzsver, ka īpašības vārds "iepriekšējais", kas ir ietverts Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā, attiecas uz pilnu 12 mēnešu finanšu gadu, kas ir vistuvākais lēmuma, ar kuru uzliek naudas sodu, pieņemšanas datumam.

13 Tā apgalvo, ka apgrozījuma, kas paredzēts šajā Regulas Nr. 17 noteikumā, maksimālā apmēra mērķis prasa, ka šis ierobežojums attiecas uz finanšu gadu, kas atklāj attiecīgā uzņēmuma ekonomisko nozīmi Komisijas lēmuma pieņemšanas datumā. Taču Pirmās instances tiesa ir uzskatījusi, ka, ja uzņēmums nav veicis uzņēmējdarbību finanšu gadā pirms lēmuma pieņemšanas, šī laikposma apgrozījums nesniedz nekādas norādes par šī uzņēmuma nozīmi un ka līdz ar to tas nevar būt pamats naudas soda noteikšanai.

14 *Britannia* norāda, ka pārbaudītie grāmatvedības dati par finanšu gadu pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas atklāj tās finansiālo situāciju datumā, kad tai tika

uzlikts naudas sods, proti, apgrozījumu, kas vienāds ar nulli. Lai noteiktu naudas soda summu, Komisijai nebija jāizmanto finanšu gads, kura laikā šai sabiedrībai bija liela ekonomiskā aktivitāte.

15 Komisija uzsver, ka saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta mērķi Pirmās instances tiesas argumentācijas premisu veido apsvērums, ka apgrozījuma maksimālais apmērs ir piemērojams tikai tad, ja uzņēmumam ir bijis šāds apgrozījums finanšu gadā pirms lēmuma, ar ko noslēdz administratīvo procedūru.

16 Kā uzskata Komisija, Pirmās instances tiesa ir pareizi nospriedusi, ka šis ierobežojums nebija jāpiemēro, ņemot vērā, ka pēdējā finanšu gadā apgrozījuma nebija un ka, ciktāl maksimālais 10 % apmērs paredz atspoguļot attiecīgā uzņēmuma finansiālo kapacitāti, tas piemērojams tad, ja ir apgrozījums, kam to var piesaistīt.

17 Komisija precizē, ka maksimālā 10 % apmēra piemērošanas priekšnosacījums ir apgrozījuma esamība. Ja šāda apgrozījuma nav finanšu gadā pirms galīgā lēmuma pieņemšanas, jāatrod citi indikatori, lai noteiktu piemērojamā naudas soda summu.

18 Komisija piebilst, ka Pirmās instances tiesas vērtējums attiecībā uz to, vai apgrozījums, kas vienāds ar nulli, ir derīgs *Britannia* ekonomiskās situācijas indikators, ir fakta jautājums, kuru nevarētu vēlreiz izskatīt apelācijā.

Tiesas vērtējums

19 Ar pirmo pamatu prasītāja apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā esošā jēdziena "iepriekšējais finanšu gads" interpretāciju.

20 Tātad strīds starp lietas dalībniecēm Tiesā ir par to, kā Komisijai jādefinē jēdziens "iepriekšējais finanšu gads" gadījumos, kad būtiskas izmaiņas attiecīgā uzņēmuma ekonomiskajā situācijā ir notikušas laikposmā no brīža, kad tika izdarīts pārkāpums, līdz brīdim, kad Komisija pieņēma lēmumu, ar kuru piemēro naudas sodu.

21 Attiecībā uz šo jēdzienu ir jānorāda, ka no pastāvīgās judikatūras izriet, ka, interpretējot Kopienu tiesību normu, ir jāņem vērā ne tikai tās teksts, bet arī situācija, kādā tā ir tikusi pieņemta, un mērķi, kas ir paredzēti tiesiskajā regulējumā, kurā tā ir iekļauta (skat. 2005. gada 7. jūnija spriedumu lietā C-17/03 *VEMW* u.c., Krājums, I-4983. lpp., 41. punkts, un 2007. gada 1. marta spriedumu lietā C-391/05 *Jan De Nul*, Krājums, I-1793. lpp., 20. punkts).

22 Šajā sakarā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta mērķis ir piešķirt Komisijai pilnvaras uzlikt naudas sodus, lai ļautu tai veikt uzraudzības uzdevumu, kas tai ir noteikts Kopienu tiesībās (skat. 1983. gada 7. jūnija spriedumu apvienotajās lietās no 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française* u.c./Komisija, *Recueil*, 1825. lpp., 105. punkts). Šajā uzdevumā it īpaši ietilpst uzdevums sodīt par pretlikumīgām darbībām, kā arī novērst to atkārtošanos (skat. 1970. gada 15. jūlija spriedumu lietā 41/69 *ACF Chemiefarma*/Komisija, *Recueil*, 661. lpp., 173. punkts).

23 Ir jāpiebilst, ka saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta otro daļu Komisija ir aicināta ņemt vērā pārkāpuma smagumu un tā ilgumu.

24 Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesa precizēja, ka ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzēto apgrozījuma maksimālo apmēru paredzēts novērst to, ka Komisijas uzliktie naudas sodi būtu nesamērīgi ar attiecīgā uzņēmuma nozīmību (iepriekš minētais spriedums apvienotajās lietās *Musique Diffusion française* u.c./ Komisija, 119. punkts).

25 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, definējot jēdzienu "iepriekšējais finanšu gads", Komisijai, ņemot vērā arī kontekstu, kā arī ar Regulu Nr. 17 izveidotās sodu sistēmas iecerētos mērķus, katrā atsevišķā gadījumā ir jānovērtē attiecīgā uzņēmuma iecerētā ietekme, it īpaši ņemot vērā apgrozījumu, kas atspoguļo šī uzņēmuma patieso ekonomisko situāciju laikposmā, kad tika izdarīts pārkāpums.

26 Ņemot vērā atbilstošās tiesību normas, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 38. un 48. punktā nosprieda, ka naudas soda ierobežojuma aprēķins iepriekš nosaka ne tikai to, ka Komisijai ir pieejami dati par apgrozījumu pēdējā finanšu gadā pirms tās lēmuma pieņemšanas, bet arī dati, kas atbilst pilnam parastas uzņēmējdarbības 12 mēnešu gadam.

27 Turklāt pārsūdzētā sprieduma 39. un 49. punktā Pirmās instances tiesa ir norādījusi uz virkni īpašu situāciju, lai ilustrētu faktu, ka Komisijai būtu jāspēj izmantot datus par apgrozījumu pilnā parastās uzņēmējdarbības gadā, lai piemērotu Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu.

28 Ja izmantotu prasītājas argumentu, tas radītu tādu Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmās daļas interpretāciju, saskaņā ar kuru gadījumā, ja finanšu gadā pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas nebija nekāda apgrozījuma, Komisijai būtu jāpiemēro tikai minētās daļas pirmā daļa, ņemot vērā, ka šīs pašas daļas otrajā daļā noteiktais maksimālais apmērs nav saistāms ar apgrozījumu.

29 Ar šādu interpretāciju netiek ņemts vērā ne tikai Komisijas pilnvaru apjoms saskaņā ar 15. panta 2. punktu, bet arī fakts, ka noteiktos gadījumos apgrozījums finanšu gadā pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas nesniedz nekādas derīgas norādes par attiecīgā uzņēmuma patieso ekonomisko situāciju un pienācīgo šim uzņēmumam uzliekamā naudas soda līmeni.

30 Līdz ar to, ja, kā šajā lietā, attiecīgajam uzņēmumam nebija apgrozījuma finanšu gadā pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas, Komisijai ir tiesības atsaukties uz citu finanšu gadu, lai spētu pareizi novērtēt šī uzņēmuma finanšu līdzekļus un nodrošinātu, ka naudas sodam ir pienācīga atturoša iedarbība.

31 Ir jāpiebilst, kā secinājumu 74. punktā to norādījis ģenerāladvokāts un kā to pareizi nospriedusi arī Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 40. punktā, ka naudassoda maksimālā apmēra noteikšana neizriet no vienkāršas izvēles starp divām iespējām, kas paredzētas Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā, proti, starp maksimālo naudas sodu 1 miljona *euro* apmērā un maksimālo apmēru, kas noteikts, atsaucoties uz attiecīgā uzņēmuma apgrozījumu.

32 Līdz ar to Pirmās instances tiesa nepieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka Komisija varēja atsaukties, piemērojot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmo daļu, uz pēdējo pilno finanšu gadu pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, proti, finanšu gadu, kas beidzās 1996. gada 30. jūnijā.

33 Tādējādi pirmais *Britannia* apelācijas sūdzības pamatojumam norādītais pamats ir jānoraida.

Par otro pamatu — par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu

34 Šo pamatu veido divas daļas.

Par otrā pamata pirmo daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

35 Ar otrā pamata pirmo daļu *Britannia* apgalvo, ka ar prasības noraidīšanu Pirmās instances tiesa pārkāpa vienlīdzīgas attieksmes principu, kā arī to, ka apstrīdētajā lēmumā maksimālais 10 % apmērs ir piemērots pēdējam finanšu gadam, kurā, kā uzskatīja Komisija, šai sabiedrībai bija "parasta uzņēmējdarbība" un ka attiecībā uz pārējiem uzņēmumiem, kas ir bijuši aizliegtās vienošanās dalībnieki, tika ņemts vērā finanšu gads pirms šī lēmuma pieņemšanas.

36 *Britannia* uzsver, ka ar maksimālā apmēra piemērošanu apgrozījumam finanšu gadā, kas nav finanšu gads pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, netiek ņemta vērā tās finansiālā situācija šī lēmuma pieņemšanas datumā. Lai nodrošinātu vienlīdzīgas attieksmes principa ievērošanu, Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētais maksimālais apmērs Komisijai bija jāpiemēro attiecībā uz finanšu gadu pirms šī lēmuma pieņemšanas visiem attiecīgajiem uzņēmumiem.

37 *Britannia* uzskata, ka pretēji Pirmās instances tiesas vērtējumam tās apgrozījums, kas vienāds ar nulli, šajā finanšu gadā tieši atspoguļo tās ekonomisko situāciju laikposmā, kad tika izdarīts pārkāpums.

38 Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka prasītājas situācija atšķīrās no pārējo aizliegtās vienošanās dalībnieku uzņēmumu situācijas, ņemot vērā, ka šiem uzņēmumiem tika piemērots Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā paredzētais maksimālais 10 % apmērs. Šiem uzņēmumiem bija apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, kas bija droša norāde uz to ekonomisko situāciju.

39 Komisija uzsver, ka prasītāja apgalvo nevis, ka tā bija tādā pašā situācijā kā šie uzņēmumi, bet gan tikai, ka tās apgrozījums šajā finanšu gadā, kas vienāds ar nulli, precīzi atspoguļo tās ekonomisko situāciju šajā laikposmā. Ar šādu argumentāciju tiek apstrīdēts Pirmās instances tiesas faktu konstatējums.

— Tiesas vērtējums

40 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka vienlīdzīgas attieksmes princips ir pārkāpts tikai tad, ja līdzīgas situācijas tiek aplūkotas atšķirīgi vai ja atšķirīgas situācijas tiek aplūkotas vienādi, ja vien šāda attieksme nav objektīvi pamatota (skat. 2006. gada 10. janvāra spriedumu lietā C-344/04 *IATA* un *ELFAA*, Krājums, I-403. lpp., 95. punkts).

41 Attiecībā uz šo lietu ir jāatceras, ka divi uzņēmumi, uz kuriem attiecas *Britannia* argumentācija, vēl arvien veica komercdarbību tirgū, kurā bija noslēgta aizliegta vienošanās, laikā, kad Komisija pieņēma apstrīdēto lēmumu. To apgrozījums finanšu gadā pirms lēmuma pieņemšanas ļāva līdz ar to Komisijai novērtēt šo uzņēmumu finanšu resursus un noteikt to ekonomisko situāciju.

42 Savukārt šāds vērtējums nebija iespējams attiecībā uz *Britannia*. Ir zināms, ka tā apstrīdētā lēmuma pieņemšanas datumā bija situācijā, kas pilnībā atšķīrās no divu citu uzņēmumu, kas bija aizliegtās vienošanās dalībnieki, situācijas.

43 Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 61.–63. punktā pareizi nospriedusi, ka Komisijai bija pamats pret prasītāju izturēties atšķirīgi no šiem uzņēmumiem, ņemot vērā, ka šie uzņēmumi vēl joprojām veic uzņēmējdarbību un ka apgrozījums, kas īstenots finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, ir droša norāde par to ekonomisko situāciju.

44 Ir jāpiebilst, ka, aprēķinot naudas sodu, kas uzlikts saskaņā ar Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktu, atšķirīga attieksme pret attiecīgajiem uzņēmumiem raksturo to pilnvaru izmantošanu, kas ir piešķirtas Komisijai saskaņā ar šo noteikumu. Savas rīcības brīvības ietvaros Komisijai ir jāindividualizē sods atbilstoši attiecīgo uzņēmumu rīcībai un attiecīgajām īpašībām, lai katrā atsevišķā gadījumā nodrošinātu, ka tiek pilnībā piemēroti Kopienu konkurences noteikumi (šajā sakarā skat. 2006. gada 29. jūnija spriedumu lietā C-308/04 P *SGL Carbon*/Komisija, Krājums, I-5977. lpp., 46. punkts un tajā minētā judikatūra).

45 Otrā pamata pirmā daļa līdz ar to nevar tikt atbalstīta.

Par otrā pamata otro daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

46 Ar otrā pamata otro daļu *Britannia* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ar prasības noraidīšanu pārkāpa vienlīdzīgas attieksmes principu, jo apstrīdētais lēmums, nosakot finanšu gadu, kam piemērojams maksimālais 10 % apmērs, neatbilst iepriekšējai administratīvajai praksei salīdzināmās lietās.

47 *Britannia* uzsver, ka atbilstoši Pirmās instances tiesas teiktajam Komisijai bija tiesības atkāpties no iepriekšējās prakses šajā jautājumā, ņemot vērā, ka šī uzņēmuma situācija nebija salīdzināma ar to uzņēmumu situāciju citās lietās, kurās attiecīgajiem uzņēmumiem tika piemēroti naudas sodi.

48 Šīs otrā pamata otrās daļas pamatojumam *Britannia* atsaucas uz trīs veidu situācijām.

49 Pirmkārt, tā uzskata, ka tās situācija ir salīdzināma ar situāciju lietās, kurās aizliegtās vienošanās dalībnieks uzņēmums ir nodevis savu uzņēmējdarbību citam komercuzņēmumam, turpinot pastāvēt.

50 Otrkārt, *Britannia* uzskata, ka pret to ir attiekušies diskriminējoši salīdzinājumā ar pārējiem uzņēmumiem, kam apgrozījums ir samazinājies.

51 Treškārt, *Britannia* apgalvo, ka pret to nav izturējušies tāpat kā pret uzņēmumu, par kuru tika pieņemts Komisijas 1998. gada 9. decembra Lēmums 1999/271/EK attiecībā uz procedūru saskaņā ar EK līguma [81]. pantu (IV/34.466 — Grieķijas prāmji) — (OV 1999, L 109, 24. lpp.).

52 Visbeidzot, *Britannia* norāda, ka šis uzņēmums bija aizgājis no tirgus pirms Komisijas lēmuma pieņemšanas. Tā kā ziņas par šī uzņēmuma apgrozījumu iepriekšējā finanšu gadā nebija pieejamas, Komisija atsaucās uz Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmo daļu, lai uzliktu tam naudas sodu 1 miljona *euro* apmērā. Līdz ar to *Britannia* nebija jābūt nelabvēlīgākā situācijā nekā minētajam uzņēmumam.

53 Komisija uzskata, ka jautājums par to, vai prasītājas situācija bija salīdzināma ar to uzņēmumu situāciju, par kuriem tika pieņemti iepriekšējie lēmumi, ir fakta jautājums, ko Pirmās instances tiesa izskatīja pārsūdzētajā spriedumā un kas līdz ar to Tiesai apelācijā nebūtu jāizskata.

54 Attiecībā uz pirmo argumentu par uzņēmējdarbības nodošanu Komisija norāda, ka Pirmās instances tiesa nosprieda — prasītāja nav situācijā, kas ir salīdzināma ar iepriekšējos lēmumos aplūkoto uzņēmumu situāciju, jo atšķirībā no šiem uzņēmumiem *Britannia* iepriekšējā finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nebija apgrozījuma.

55 Attiecībā uz otro argumentu par to, ka attieksme pret *Britannia* atšķīrās no attieksmes pret pārējiem uzņēmumiem, kam bija samazinājies apgrozījums, Komisija uzsver, ka uz šo argumentu prasītāja tiesvedībā Pirmās instances tiesā netika norādījusi.

56 Visbeidzot, attiecībā uz trešo argumentu par Lēmumu 1999/271 Komisija atgādina, ka Pirmās instances tiesa to noraidīja. Komisijas iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse nevar būt tiesiskais pamats, nosakot naudas sodus konkurences lietās, ņemot vērā, ka tiesiskais pamats ir definēts vienīgi Regulas Nr. 17 15. panta 2. punktā. Līdz ar to šī noteikuma interpretācija iepriekšējā lietā par labu noteiktam uzņēmumam nevar būt tāds juridisks pamats, kas nosaka pienākumu tāpat attiekties pret citu uzņēmumu vēlākā lietā.

— Tiesas vērtējums

57 Ir jāatceras, kā arī tas tika teikts šī sprieduma 44. punktā, ka, aprēķinot piemērojamos naudas sodus uzņēmumiem, kas ir bijuši aizliegtās vienošanās dalībnieki, atšķirīga attieksme pret šiem uzņēmumiem ir raksturīga Komisijas rīcības brīvības šajā jomā iezīme.

58 Attiecībā uz pirmajiem diviem *Britannia* argumentiem, ka Komisija ir atkāpusies no iepriekšējās administratīvās prakses, ir jānorāda, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 61. punktā nosprieda, ka prasītāja nebija situācijā, kas ir salīdzināma ar to uzņēmumu situāciju, par kuriem pieņemti iepriekšējie Komisijas lēmumi, jo tai finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas nebija apgrozījuma.

59 Šajos apstākļos Pirmās instances tiesa minētajā 61. punktā pareizi secināja, ka Komisijai bija pamats attiekties pret *Britannia* atšķirīgi no minētajiem uzņēmumiem.

60 Attiecībā uz prasītājas argumentāciju par Lēmumu 1999/271 ir arī jākonstatē, ka, lai gan uzņēmuma, uz ko attiecas šis lēmums, situācija ir tuva *Britannia* situācijai, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, kas tika norādīts 2006. gada 21. septembra sprieduma lietā C-167/04 P *JCB Service*/Komisija (Krājums, I-8935. lpp.) 201. un 205. punktā, ka Komisijas iepriekšējā lēmumu pieņemšanas prakse nav izmantojama kā naudas sodu tiesiskais regulējums konkurences jomā un ka lēmumi, kuri attiecas uz citām lietām, ir tikai orientējoši, nosakot, vai pastāv diskriminācija, ņemot vērā, ka to apstākļi, tādi kā tirgi, produkti, uzņēmumi un attiecīgie laikposmi, visdrīzāk nebūs vienādi.

61 Ir jāpiebilst, ka uzņēmumi, kas ir iesaistīti administratīvajā procesā, kura rezultātā varētu uzlikt naudas sodu par Kopienu konkurences noteikumu pārkāpumu, nevar tiesiski paļauties uz to, ka Komisija nepārsniegs iepriekš praktizēto naudas sodu līmeni vai nemainīs naudas sodu aprēķināšanas metodi. Tiesa šajā sakarā tostarp ir precizējusi, ka šiem uzņēmumiem tādējādi ir jāņem vērā iespēja, ka Komisija jebkurā brīdī var nolemt palielināt naudas sodu apmēru salīdzinājumā ar tiem, kuri piemēroti iepriekš (skat. 2005. gada 28. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-189/02 P, C-202/02 P, no C-205/02 P līdz C-208/02 P un C-213/02 P *Dansk Rørindustri* u.c./Komisija, Krājums, I-5425. lpp., 228. un 229. punkts).

62 Ņemot vērā visus iepriekš minētos faktus, Pirmās instances tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka Komisija nepārkāpa vienlīdzīgas attieksmes principu, nosakot finanšu gadu, kam piemērojams maksimālais 10 % apmērs.

63 Tādējādi otrā pamata otrā daļa nav atbalstāma.

64 Līdz ar to otrais pamats, ko *Britannia* norādījusi apelācijas sūdzības pamatojumam, ir jānoraida pilnībā.

Par trešo pamatu — par tiesiskās noteiktības [tiesiskās drošības] principa pārkāpumu

65 Trešajam pamatam, ko *Britannia* norādījusi apelācijas sūdzības pamatojumam, arī ir divas daļas.

Par trešā pamata pirmo daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

66 Ar trešā pamata pirmo daļu *Britannia* uzsver, ka ar prasības noraidīšanu Pirmās instances tiesa pārkāpa tiesiskās noteiktības principu, jo apstrīdētajā lēmumā Komisija, nosakot apgrozījuma maksimālo apmēru, kas paredzēts Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā, ņēma vērā citu finanšu gadu, nevis gadu pirms šī lēmuma pieņemšanas.

67 Precīzāk *Britannia* uzsver, ka Pirmās instances tiesa pieļāva kļūdu tiesību piemērošanā, nospriežot, ka fakts, ka Komisija atkāpās no Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmās daļas formulējuma un izmantoja citu finanšu gadu, nevis gadu pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, nebija tiesiskās noteiktības principa pārkāpums.

68 *Britannia* apgalvo, ka nebija paredzams, ka Komisija iecerēja atsaukties uz citu finanšu gadu, nevis minēto finanšu gadu. Šajā sakarā Pirmās instances tiesas pieeja radīja būtisku juridisku neskaidrību, ņemot vērā, ka uzņēmumiem, uz kuriem attiecās Komisijas izmeklēšana, nebija iespējams noteikt naudas soda maksimālā apmēra aprēķināšanai atbilstīgo finanšu gadu.

69 *Britannia* piebilst, ka vienīgais veids, kā nodrošināt saskanīgu un paredzamu administratīvo praksi, ir visos gadījumos piemērot Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmajā daļā noteikto maksimālo apmēru finanšu gadam pirms Komisijas lēmuma

pieņemšanas, pat ja šādas interpretācijas rezultātā šajā noteikumā noteiktais maksimālais apmērs jāpiemēro apgrozījumam, kas ir vienāds ar nulli.

70 Komisija uzskata, ka tās Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pirmās daļas interpretācija bija iepriekš paredzama, ņemot vērā, ka šajā noteikumā noteiktais maksimālais apmērs tiek piemērots apgrozījumam finanšu gadā pirms lēmuma, ar kuru noslēdz administratīvo procesu, un ka prasītājai šajā gadā nebija apgrozījuma.

71 Komisija uzsver, ka naudas sodu paredzamības jēdziens nozīmē, ka uzņēmumiem būtu jābūt spējīgiem novērtēt savu darbību sekas pirms šo darbību veikšanas. Šajā lietā, kad prasītāja nolēma izdarīt pārkāpumu, tās apgrozījums īpaši neatšķīrās no tā, kas izmantots, lai aprēķinātu maksimālo 10 % apmēru, proti, 55,7 miljoniem *euro* finanšu gadā, kas beidzās 1996. gada jūnija beigās.

72 Komisija no tā secina, ka laikposmā, kurā tika izdarīts tai inkriminētais pārkāpums, *Britannia* varēja uzskatīt, ka, ja tas tiktu atklāts un par to nekavējoties tiktu piespriests sods, tai būtu jāmaksā 5,5 miljonu *euro* naudas sods.

— Tiesas vērtējums

73 Ir jākonstatē, ka ar savu argumentāciju *Britannia* būtībā cenšas pārformulēt visus argumentus, kas jau ir izteikti, lai pamatotu pirmo pamatu, kas norādīts šīs apelācijas sūdzības pamatojumam un kas ir par Regulas Nr. 17 15. panta 2. punkta pārkāpumu.

74 Līdz ar to, ciktāl no šī sprieduma 32. punkta izriet, ka šis pirmais pamats nav pamatots, prasītājas trešā pamata pirmās daļas pamatojumam norādītie argumenti arī nav pamatoti.

75 Līdz ar to trešā pamata pirmā daļa nav atbalstāma.

Par trešā pamata otro daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

76 Ar trešā pamata otro daļu *Britannia* uzsver, ka Pirmās instances tiesa, noraidot prasību, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo apstrīdētajā lēmumā tiek pārkāptas pamattiesības. Krimināl sodu jomā tiesiskā noteiktība ir pamattiesības, kas paredzētas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajā Eiropas Cilvēka tiesību un pamatbrīvību konvencijā, kā arī 2000. gada 7. decembrī Nicā proklamētajā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 49. panta 1. punktā (OV C 364, 1. lpp.).

77 Komisija apgalvo, ka šī trešā pamata daļa ir jauna, jo nav tikusi norādīta Pirmās instances tiesā.

78 Komisija piebilst, tā kā *Britannia* apgrozījums pārkāpuma izdarīšanas laikposmā, proti, no 1994. līdz 1997. gadam, bija aptuveni 55 miljoni *euro*, šis uzņēmums varēja paredzēt maksimālo naudas sodu 5,5 miljonu apmērā, ja aizliegtā vienošanās tiktu

atklāta. Tā kā *Britannia* nevarēja zināt savu apgrozījumu finanšu gadā pirms apstrīdētā lēmuma pieņemšanas, tā nevar teikt, ka sagaidīja precīzu naudas soda summu.

— Tiesas vērtējums

79 Ir jāatceras, ka tiesiskās noteiktības princips prasa, ka Kopienu tiesību normas ir skaidras un precīzas, lai ieinteresētās personas varētu novērtēt savu juridisko situāciju un attiecības, ko regulē Kopienu tiesības (skat. 1996. gada 15. februāra spriedumu lietā C-63/93 *Duff* u.c., *Recueil*, I-569. lpp., 20. punkts).

80 Attiecībā uz Kopienu konkurences normām Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 70. punktā atgādināja, ka noteikumi, kas regulē šo noteikumu ieviešanu, it īpaši Regula Nr. 17 un pamatnostādnes, ļauj uzņēmumiem skaidri iepriekš paredzēt iespējamās finansiālās sekas, kas izriet no kāda no šo normu pārkāpuma.

81 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 73. punktā līdz ar to ir pareizi nospriedusi, ka tiesiskās noteiktības princips nevar sniegt prasītājai garantiju, ka tās uzņēmējdarbības izbeigšanas cinka jomā rezultātā tā varētu izvairīties no naudas soda uzlikšanas par izdarīto pārkāpumu. *Britannia* varēja pilnībā paredzēt, ka tai tiks uzlikts naudas sods, tā kā tās izdarītais konkurences noteikumu pārkāpums bija pilnībā acīmredzams, un ka šis naudas sods tiks noteikts, atsaucoties ne tikai uz šī pārkāpuma smagumu un ilgumu, bet arī uz šī uzņēmuma attiecīgajiem apstākļiem.

82 *Britannia* nenorāda ne uz kādu argumentu, ne kādu citu faktoru, kas pierādītu, ka pārsūdzētā Pirmās instances tiesas sprieduma 73. punktā ir kļūda tiesību piemērošanā.

83 Turklāt, ņemot vērā Komisijai esošo rīcības brīvību šajā jomā, uzņēmums, kas ir aizliegtās vienošanās dalībnieks, nevar būt drošs par naudas soda summu, ko Komisija tam varētu uzlikt, piemērojot Regulas Nr. 17 noteikumus.

84 Šajos apstākļos fakts, ka *Britannia* nevarēja pirms tam zināt atbilstīgo gadu naudas soda maksimālā apmēra noteikšanai, nav pamats tiesiskās noteiktības principa pārkāpumam.

85 Līdz ar to trešā pamata otrā daļa nav atbalstāma.

86 Tā rezultātā trešais pamats, ko norādījusi *Britannia* apelācijas sūdzības pamatojumam, ir jānoraida.

87 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka apelācijas sūdzība pilnībā ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

88 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam, kas ir piemērojams apelācijas tiesvedībā saskaņā ar šī reglamenta 118. pantu, lietas dalībniekam, kuram spriedums nav labvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest *Britannia* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā *Britannia* spriedums nav labvēlīgs, tad tai ir jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) apelācijas sūdzību noraidīt;

2) *Britannia Alloys & Chemicals Ltd* atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]